

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Oprichten Stichting Waterketenbeheer Noord Nummer: Z57776/166602	Agendapunt: 9
--	----------------------

DB: Ja 13-01-2026	BPL: Ja 28-01-2026	FAZ: Nee	VVSW: Nee	AB: Ja 11-02-2026
-----------------------------	------------------------------	-----------------	------------------	-----------------------------

Opsteller: Jan Egberts Eleveld, (0598) 693613, Schoon Water	Opdrachtgever: Martin Timmer	Portefeuillehouder: Inge Eshuis
--	--	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☐ Communicatie ☒ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: Samenwerking Groningen - Noord Drenthe	Reden: Wij werken samen met 14 gemeenten, 2 waterbedrijven en twee waterschappen in deze samenwerking.
--	--

Samenvatting: Voor de borging van de in de Samenwerking Waterketen opgezette projecten gegevensbeheer, meten en monitoren, de waterketenkaart en het neerslagdashboard wordt voorgesteld om samen met 14 gemeenten en 2 waterschappen een organisatie in de vorm van een stichting op te richten.

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Ja Bijdrage ter hoogte van € 91.000,-, jaarlijks te indexeren. Dit bedrag komt overeen met de huidige bijdrage aan de projecten binnen de waterketen waarin Hunze & Aa's participeert en is voor 2026 reeds begroot.

AB-voorstel: Instemmen met: - Het oprichten van de stichting Waterketenbeheer Noord, met inachtneming van de door het DB benoemde voorbehoud op drie punten; - De governance en de statuten van de Stichting Waterketenbeheer Noord; - Ondertekening van de deelnameovereenkomst Stichting Waterketenbeheer Noord door de dijkgraaf.
--

Bijlagen: - Statuten; - Deelnameovereenkomst; - Huishoudelijk reglement; - Businessplan; - Begroting.
--

Overige bijlagen: Nee

Bestuursvoorstel

Besluit/opmerkingen bestuur:
Paraaf Secretaris-directeur:

Inleiding

Het samenwerken in de waterketen heeft zijn oorsprong in het Bestuursakkoord Water van 2011 (BAW). Artikel 2.2 van de Omgevingswet verplicht gemeenten en waterschappen om hun watertaken onderling af te stemmen en gezamenlijk waterbeheer vorm te geven. Binnen de samenwerking in de waterketen in Groningen en Noord-Drenthe zijn daartoe verschillende projecten uitgewerkt. Afgesproken is om deze projecten in een organisatievorm te bundelen.

Voorgeschiedenis

In de regionale samenwerkingsovereenkomst “Ons Water Centraal 2020-2025”, welke recent is verlengd tot 31-12-2026, is afgesproken om de ontwikkelde projecten op het gebied van gegevensbeheer, meten en monitoren, de waterketenkaart en het neerslagdashboard te bundelen. Deze projecten vormen gezamenlijk een krachtig fundament voor duurzaam waterketenbeheer in de regio.

Borgen samenwerking

Door de projecten en expertise regionaal in een organisatie te bundelen ontstaat een informatiepositie en kennisnetwerk die voor afzonderlijke organisaties niet haalbaar zouden zijn.

Deze samenwerking levert concrete, bewezen baten op: betrouwbare data, efficiënter beheer, lagere kosten en een invulling van wettelijke verplichtingen. De deelnemers profiteren van actuele inzichten voor beleidskeuzes, kunnen investeringen beter onderbouwen en voldoen eenvoudiger aan de eisen van de Omgevingswet en de EU-richtlijn stedelijk afvalwater. Door de gezamenlijke borging in een organisatie blijven continuïteit, kwaliteit en innovatie in de waterketen structureel verzekerd. Door juridisch adviesbureau PlasBossinade is geadviseerd om dit binnen een stichting vorm te geven. Onder de deelnemende organisaties (14 gemeenten en 2 waterschappen) is breed draagvlak. De beide waterbedrijven blijven deel uitmaken van de samenwerkingsovereenkomst, maar gaan voorlopig niet in de stichting participeren. Wel stellen zij desgewenst expertise en data beschikbaar ten gunste van deze samenwerking.

Om de stichting op te kunnen richten zijn met hulp van PlasBossinade de volgende onderliggende stukken opgesteld: statuten, een deelnameovereenkomst, een huishoudelijk reglement, een bedrijfsplan en een begroting. Deze zijn als bijlagen toegevoegd.

Onderbouwing

De oprichting van de stichting vormt een continuering van de huidige samenwerking in de waterketen. De redenen om nu tot deze stap te komen zijn:

- De huidige projecten in de waterketen raken in een beheerfase en hebben een permanent karakter gekregen. Voor de deelnemende partijen is het van belang dat dit voor de toekomst wordt geborgd.
- De huidige projecten hebben in hun basis de potentie om de deelnemers op punten te ontzorgen en bieden efficiëntie ten opzichte van individuele uitvoering.
- Door de projectleiders worden medewerkers en adviseurs ingehuurd. Ook worden kosten voor ICT en dergelijke betaald. Formeel is dit niet geregeld. De waterregisseur en de voorzitter van

- de managementgroep hebben de bevoegdheid om facturen te accorderen, echter ook dit is formeel niet geregeld.
- Personeel voor de Waterketenorganisatie is nu ondergebracht bij deelnemende organisaties of ze worden via een uitzendbureau of als ZZP'er ingehuurd. Deze "losse" verbinding van mensen met de diensten maakt dat kennis en ervaring lastig is te borgen. Een juridische entiteit zou eigen personeel in dienst kunnen nemen, waarmee de kennis in de waterketen aanwezig blijft.
 - De huidige samenwerking heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan geen BTW aangeven of aftrekken en kan bijvoorbeeld ook geen E-account (DIGID) aanvragen.
 - Er blijkt steeds meer behoefte aan een kenniscentrum waarin technisch personeel een opleiding kan volgen en kennis kan delen met collega's. Ook zou specialistisch advieswerk daarin kunnen worden ondergebracht. Dit is dan ook een back-up voorziening voor medewerkers die eventueel tijdelijk uitvallen of uit dienst treden.
 - De initiatieven in de huidige samenwerking worden steeds vaker gebruikt en vragen meer inspanning waarmee de kwaliteit en baten voor de deelnemers stijgen, maar waardoor ook de kosten stijgen. In een juridische entiteit is de financiële verantwoording en de kostenverdeling door deelnemers tegelijkertijd goed geborgd.

Risico's

Continuering van de samenwerking in de waterketen krijgt met de oprichting van de Stichting Waterketenbeheer Noord een steviger juridisch kader en duidelijker afspraken. Dat betekent ook dat deelname een minder vrijblijvend karakter krijgt. In de deelnameovereenkomst is dit helder geregeld, inclusief een opzegtermijn indien het waterschap van beleid mocht wijzigen. Dit is niet de verwachting, en door de heldere afspraken en de duidelijke governance structuur kunnen alle deelnemende partijen mee beslissen over de koers van de stichting.

De begroting bevat een stelpost waarvan de uiteindelijke hoogte afhankelijk is van de verdere uitvoering. Wijzigingen hierin worden gemonitord en, conform de governance-afspraken, via het stichtingsbestuur geaccordeerd en verantwoord.

Om risico's te kunnen opvangen is in de begroting voor de stichting een reserve opgenomen om bijvoorbeeld uitval door ziekte en andere operationele risico's op te kunnen opvangen. Op basis van voortschrijdend inzicht kan het bestuur van de stichting besluiten om de hoogte van deze reserve aan te passen.

In de deelnameovereenkomst is vooralsnog geen afzonderlijke aansprakelijkheids- of verzekeringsbepaling opgenomen. Een dergelijke bepaling is juridisch mogelijk, maar zou de aard van de samenwerking wijzigen. De stichting voert haar taken uit als verlengstuk van de deelnemende organisaties, zonder overdracht van verantwoordelijkheden of mandaten. Iedere deelnemer blijft zelf verantwoordelijk voor de uitvoering binnen de eigen organisatie. Zo kan de bestaande samenwerkingsverhouding en verantwoordelijkheidsverdeling behouden blijven. Indien de samenwerking in de toekomst wijzigt of taken worden uitgebreid, kan de opname van een aansprakelijkheidsbepaling opnieuw worden bezien.

Financiën

Er wordt gebruik gemaakt van een kostenverdeelsleutel welke binnen de waterketen ook op andere onderdelen wordt toegepast. Hunze en Aa's neemt deel aan de stichting en de daarbinnen vormgegeven projecten behalve het project Gegevensbeheer. Dit laatste onderdeel betreft het op orde

brengen en bijhouden van gemeentelijke rioleringsgegevens. Wij dragen ook niet financieel bij aan gegevensbeheer.

Onze bijdrage bedraagt € 91.000,- per jaar, dit is in lijn met de huidige bijdrage voor dit onderdeel binnen de projecten van de waterketen en is voor 2026 reeds in de totale waterketen bijdrage begroot. Deze bijdrage kan in de toekomst op basis van de CBS gegevens worden geïndexeerd.

De bijgevoegde jaarbegroting bevat eenmalige oprichtings- en investeringskosten van € 80.000,-. Deze kosten zijn eenmalig te verdelen over 16 deelnemers en zijn daardoor niet representatief voor de structurele exploitatie.

In de begroting is een risico reservering van € 255.000,- opgevoerd voor het opvangen van ziekte en andere operationele risico's. Deze reservering wordt voor ca. 50% gevuld met resterend budget uit de voorgaande periodes en de aanvullende kosten worden eenmalig verdeeld over 16 deelnemers.

De meerjarenbegroting zal na oprichting van de stichting worden opgesteld en naar verwachting in lijn liggen met de financiële uitgangspunten van deze jaarbegroting.

Instemming ondernemingsraad

Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder e. juncto artikel 25, eerste lid onder b, juncto artikel 25, eerste lid onder d. van de de Wet op de Ondernemingsraden is het deelnemen in een andere rechtspersoon in casu het oprichten of deelnemen aan een Stichting adviesplichtig. Het deelnemen door het waterschap aan de Stichting vindt personeelsneutraal plaats (25, eerste lid onder e), er zal geen personeel van het waterschap bij de stichting of vice versa worden ondergebracht. Ook vindt er geen overdracht van zeggenschap plaats (artikel 25, eerste lid onder b) en er wordt geen nieuwe duurzame samenwerking aangegaan met een andere onderneming (artikel 25, eerste lid onder b), Gelet hierop kan worden volstaan met een mededeling aan de OR door de WOR-bestuurder. De OR heeft kennisgenomen van de plannen en ermee ingestemd.

Voorbehoud dagelijks bestuur

In de vergadering van 13 januari heeft het dagelijks bestuur onderhavig voorstel besproken waarbij een aantal vragen zijn gesteld. Na beantwoording van de vragen kan het dagelijks bestuur zich vinden in de oprichting van de stichting Waterketenbeheer Noord onder het voorbehoud van een tweetal aanpassingen op het statuut, en één aanpassing in het businessplan.

Wijzigingen in het statuut

1. Rechtsopvolging (artikel 6, lid 12)

Het DB merkt terecht op dat, wanneer de waterschappen ophouden te bestaan, een nieuwe bestuurder moet worden benoemd door de rechtsopvolger van deze waterschappen. Hoewel dit juridisch al volgt uit de Waterschapswet (rechtsopvolging onder algemene titel bij fusie), wordt voorgesteld dit expliciet vast te leggen.

Voorstel aanvulling artikel 6, lid 12:

“De nieuwe bestuurder wordt benoemd uit de rechtsopvolger van de waterschappen.”

Conclusie: akkoord, onder voorbehoud van deze aanpassing.

2. Accountantsverklaring (artikel 14, lid 2)

In artikel 14 staat nu dat een *registeraccountant* of *accountant-administratieconsulent* een rapport aanbiedt. Het DB geeft aan dat een accountantsverklaring volstaat. De algemene term dekt beide functies en biedt meer flexibiliteit.

Voorstel wijziging artikel 14, lid 2:

De termen 'registeraccountant' en 'accountant-administratieconsulent' worden vervangen door: 'accountantsverklaring'.

Conclusie: akkoord, onder voorbehoud van deze aanpassing.

Wijziging in het businessplan

Artikel 4.4 – Personeel en inhuur

In het businessplan is opgenomen dat de stichting als werkgever de cao Gemeenten toepast, met de toevoeging:

“tenzij de vergadering van deelnemers anders bepaalt.”

Deze zin kan vervallen. De formulering was destijds opgenomen omdat:

- nog niet zeker was of werkgeverschap via de stichting mogelijk zou zijn (dit is inmiddels duidelijk: dat kan);
- de pensioenaanvraag bij ABP nog formeel getoetst moet worden.

Voorstel wijziging artikel 4.4:

In de eerste alinea worden de woorden na de komma 'tenzij de vergadering van deelnemers anders bepaalt' verwijderd.

Conclusie: akkoord, onder voorbehoud van deze aanpassing.

Planning

Na bestuurlijke goedkeuring door alle deelnemers zal de stichting naar verwachting in het 2de kwartaal van 2026 worden opgericht.

Voorstel

Instemmen met:

- Het oprichten van de stichting Waterketenbeheer Noord, met inachtneming van de door het DB benoemde voorbehoud op drie punten;
- De governance en de statuten van de Stichting Waterketenbeheer Noord;
- Ondertekening van de deelnameovereenkomst Stichting Waterketenbeheer Noord door de dijkgraaf.

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
Dijkgraaf